

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐν τῇ λαῷ ἀνῳρεται ἅμα
δολὴ πῶς δὲ φοβᾶται τὴν
ἀλήθεια—ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα ἔχει τοὺς φυ-
σικούς της κανόνες.
ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Η'.

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ 7 ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ 1910

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΑ ΑΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 382

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΛΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ. Στους «Καιρούς», «Ἐμ-
πρός», «Νέο Ἄστυ», «Σκρίπ», «Ἐμπρός».
ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Φύλλα ἀπὸ ἡμερολόγιου κόρης.
ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ. Ὕμνος.
ΓΡΑΜΜΑΤΑ σὸν κ. Πάλλη.
ΚΑΒΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ. Φθινόπωρο.
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΔΙΩΤΗΣ. Φυλλάδες τοῦ Γερο-
δῖμου (συνέχεια).
ΙΕΙΟΝΑΣ. Μερικὲς σκεψοῦλες (Στὸ περιθώριο τοῦ
«Ἡμερολόγιου κόρης».)
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΤΗΣ. Στὴ «Φοιτητικὴ Συντροφιά».
ΜΙΧ. Γ. ΠΕΤΡΙΑΔΗΣ. Τὸ παιδί καὶ τὸ σχολεῖο.
Θ. ΣΥΝΑΔΙΝΟΣ. Νόστιμες κουβέντες.
Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ. Μιά ἀπόκριση (συνέχεια).
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜ-
ΜΑΤΟΣΗΜΟ

**ΣΤΟΥΣ «ΚΑΙΡΟΥΣ», «ΕΜ-
ΠΡΟΣ», «ΝΕΟ ΑΣΤΥ»,
«ΣΚΡΙΠ», «ΠΑΤΡΙΣ»**

Τί μαθαίνω ; Ποῦ οἱ τόσοι σας οἰστροί ;
ποῦ τὰ δγκάσματα ;
Θὰ σᾶς βάλλουν σφιχτό, λέει, καπίστροι
στῶν δοντιῶν τὰ χάσματα.

Κι' ἔτσι ἐνῶ πιλαλάτε μπουλοῦκι
ξέστρωτοι οἰλοὶ σας,
λέν θὰ πέφτει βροχὴ τὸ ματσοῦκι
σὸ γυμνὸ καποῦλι σας.

ΛΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟΝ Κ. ΠΑΛΛΗ

Ὁ κ. Ἀλέξ. Πάλλης ἔλαβε καὶ τὸ ἀκό-
λουθο γράμμα ἀπὸ Ἑλλ. Σύλλογο τῆς Μακε-
δονίας :

Ἀριθ. 215

Ἀξιότιμε κ. Πάλλη,

Διὰ τῆς παρουσίας μας ταύτης θερμῶς Σᾶς πα-
ρακαλοῦμεν ἕπως εὐαρεστούμενος μᾶς πέμψητε ὀ-
λίγα βιβλία τῶν ἔργων Σᾶς, δυνάμει τῶν ὁποίων
ἡμεῖς οἱ δυστυχεῖς νέοι οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὸ ἀπώ-
τερον μέρος τῆς Μακεδονίας καὶ οἱ ὅποιοι διαφορο-
τρόπως πιεζόμεθα ἐκ μέρους τῶν πολλαπλῶν στοι-
χείων ὑφ' ὧν περιστοιχιζόμεθα, θέλομεν διδαχθῆ παρὰ
τῶν διδασκάλων ἡμῶν πάντων τῶν ἔργων ὑμῶν

μετὰ πάσης ζέσεως καὶ δι' αὐτῶν θέλει ἀναζωπυρ-
ρηθεῖ πάντων ἡμῶν τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα.

Ἐδελπιστοῦντες ὅτι ἡ παράκλησις μας αὕτη θέ-
λει εὐμενῶς παρ' ὑμῶν εἰσακουσθῆ Σᾶς εὐχαριστοῦ-
μεν ἐκ τῶν προτέρων.

Ἐπὶ τούτοις ἄπαν τὸ διδασκαλικὸν προσωπικὸν
διατελεῖ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ.

Ὅπως ὑμέτεροι

(Σφραγίδα καὶ ὑπογραφές)

Ἐπίσης καὶ ἀπὸ δασκάλους δήμου Μακε-
δονικοῦ :

Ἀξιότιμε Κύριε,

Σήμερον εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μητροπόλεως ποῦ
εὐρέθημεν ἐμάθαμεν διὰ τὰ ἔργα σας καὶ δι' αὐτὸ
σᾶς παρακαλοῦμεν, ἐπειδὴ εἴμεθα πτωχοὶ διδάσκα-
λοι, νὰ μᾶς στείλῃς δωρεὰν μερικὰ βιβλία, Ἰλιάδα,
Ταμπουράς καὶ Κόπανος καὶ ἕτι ἄλλο θὰ ἔχητε τὴν
καλοσύνην, καὶ διὰ νὰ μοιράσωμεν εἰς τοὺς μα-
θητάς.

Σᾶς εὐχαριστοῦμεν παρὰ πολὺ ἀπὸ τώρα.

Ἐν τῇ 27ῃ Αὐγούστου 1909.

Οἱ διδάσκαλοι

(Ἀκολουθοῦν 6 ὑπογραφές)

Καὶ τὸ ἀκόλουθο γράμμα ἀπὸ δασκάλους
ἄλλου δήμου :

Ἐξοχε Πατριῶτα,

Τὰ βιβλία σας ἀνοῖξαν τὰ μάτια τοῦ Μακεδο-
κοῦ λαοῦ, ὁ ὅποιος κρατιῶνταν εἰς τὸ σκότος ἀπὸ
τοὺς Θερμοπαρακαλοῦμεν νὰ στείλητε διὰ τὰ
πτωχὰ παιδιὰ τοῦ σχολεῖοῦ μας καὶ τοὺς κατεστρα-
μένους κατοίκους. Πρὸς τούτοις καὶ μερικὸς χάρτας
γιά τὸ σχολεῖό μας.

Σᾶς εὐχαριστοῦμεν ἀπὸ τώρα.

Ἐν τῇ 5 Νοεμβρίου 1909.

Οἱ ἔφοροι

(Ἀκολουθοῦν 2 ὑπογραφές).

ΥΜΝΟΣ

Οὐρανοί, βουνά, ποτάμια, ἀνέμοι, λίμνες
ἅλα χωρᾶνε μέσα στὴν ψυχὴ μου.
Μ π ἄ ρ ο ν (Τσαϊλὸν Ἄρολδ Γ'—96)

Κορφὴ στῆς ζήσης τὸ βουνὸ τ' ἀδάμαστα εἶναι νιάτα.
Μὲ φτέρωσαν μιὰ χαραυγὴ σὸ βράχο τῆς Πεντέλης
κ' εἶχε βαρὶ τὸ σῆθαιπο σ' ἀσπρογαλάζα ἀστῆθη.
Φύσα κατάγιο τῆς νυχτιάς ποῦ κυματᾶς τὰ πεῦκα,
ποῦ τὰ κλαριά ἀγουροξυπνᾶς μὲ βιά. τινάζοντάς τα,
ποῦ κλέβεις τ' ἀναστέναγμα τοῦ ἀμίλητου πλατάνου,

ποῦ γέροντες στὰ χαμόδεντρα καὶ ἀγοσοῦράς θλιμένα
καὶ πάντα σου ἀντιμάχεται τὴν κρῦα σιωπὴ τοῦ σκότου.
Φύσα κατάγιο τῆς νυχτιάς καὶ πλάνευε τὸ νοῦ μου
ποῦ τὸ κρασί δὲν τὸν νικᾷ καὶ ὁ πόθος δὲ μεθᾶ τον
μὰ ἡ μυροῦδιὰ τοῦ θυμαριοῦ τὸν κροῦει σὰν κεντρι-
στήρι
καὶ συνεπαίρνει του μὲ μιᾶς τὸ λογιμὸ καὶ τὸ εἶναι
καὶ ὅλο τὸν κόσμον γύραθε μὲ ἄλλα τηρᾶ τον μάτια.

*

Σὰ λαφιασμένα ἀγριόγριδα ποῦ νοιώθουν κυνηγῶν
περιγύρᾳ μου ἤσκιμοι μουντοὶ πὰ στῆς πλαγιὰς πηδοῦνε.
Δένει μιὰ ἐλπίδα τ' ἄφρηκα καὶ μιὰ βουβὴ λαχτάρα
κ' ἐμένα δένει με θηλειὰ ἢ ματιὰ μὲ ὄλα τὰ πάντα.
Σώνει μου ὁ χτύπος τῆς καρδιάς σὰν ὄρα τοῦ θα-
νάτου,

ὁ νοῦς μου σβένεται, ἄστερας τὸν σκάει τὸ χαραμέρι.
Πέρα γελᾷ ἢ ἀνατολὴ πλατιὰ μέσ' σ' ἄσπρο φῶς τῆς
καὶ ἀπ' τὰ βουνὰ τῆς Ἐργριπὸς κεντρῶνει ὁ μέγας ἥλιος.
Ξαφνιέται ὁ Σκότος ὁ βραχνᾶς ποῦ ἐπνιάζεται στὴ
χώρα,

κ' εἶναι ψηλὸς καὶ ἀσοῦσοῦμος τσοπάνης καὶ γενάτος
στριμένος καὶ κακόμουντρος καὶ μαῦρος σὰν ἀράνης —
καὶ βάνει τὰ τσαρούχια του καὶ παίρνει τὸ ραβδί του
καὶ βλαστημῶντας χάνεται μέσ' στὰ ριζὰ τοῦ Πάργη.
Ψηλώνει ὁ ἥλιος καὶ χουμάει τὸ φῶς περίσσο κάτω
στὰ χαμηλὰ τὰ ἰσώματα μὲ τὰ πολλὰ τ' ἀμπέλια
ποῦ τὰ πλουμίζον οἱ ἄσσοι καὶ μακρῶοι ἄσπρο-
δρόμοι.

Κι ἀπὸ τ' ἀγέρι, ἀπὸ τὸ φῶς, ἀπ' τὸ κλαρί, ἀπ' τὸ
χῶμα
παντοῦ ἕνα θρόισμα ἀπλώνεται καὶ μιὰ φωνὴ ἀνα-
δίνει.

Τὸ μίλημα, τὸ γήτεμα, τὸ λάγγεμα, τὸ βύθος
τὸ ξέρω τάχα νὰ τὸ πῶ μὲ τῆς λαλιᾶς τὰ λόγια ;

*

Αἰάβηκε, κάμπε, ἢ σάρκα σου φλόγα στὴν αἰσθησή
μου
καὶ ἀπάνου σου ἔστησε γιορτὴ τὸ φέγγος τῆς ματιᾶς
μου.

Αὐγάει καὶ οσιέται τὸ κορμί, λεβεντονίδς τὸ δέντρο
κ' ἔχει ψυχὴ καὶ χαίρεται κ' ἔχει ματιὰ καὶ βλέπει.
Τὸ πράσινο εἶν' πολύχρωμο ἀπ' τὴν ἐλιά ὡς τὴ γλῶνη
— στὴ λεύκα ἀπάνου ἀσπροφεγγο, σὸ κυναρίσσι
μαῦρο —

καὶ τᾶνθια χρυσοσκάλιστα μιὰ τέχνη κλεῖ ἢ ζωὴ τους,
γελοῦνε καὶ ὄνειρεύονται κάτω ἀπ' τὸν πλούσιον ἥλιο.
Μὰ ἡ μοῖρα τοῦ χαμοῦ ἢ πικρὴ στὰ πάντα πνέει σὰ
σκέψη
καὶ τρέμει τὸ παράπονο καὶ μέσ' σὸ γέλοιο ἀκόμα.
Κάπου τὰ καρπερὰ δεντρὰ γυμνὰ καὶ ἀσπίλιστά ναι